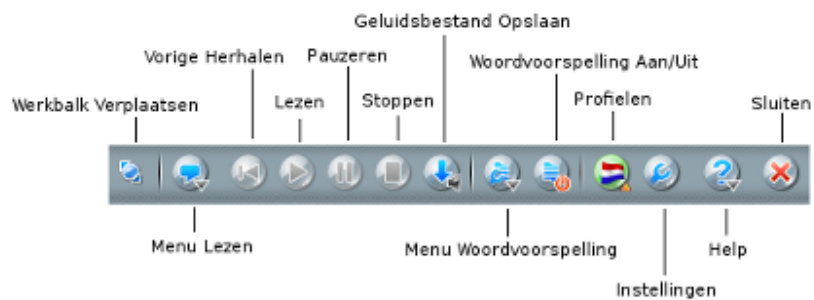

Aan de slag met

L2S

versie 8

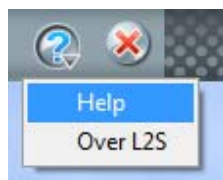

Aan de slag met **L2S**

Deze handleiding geeft u de basisinformatie over **L2S**.

Een uitgebreide handleiding vindt u in de werkbalk van het programma onder Help.

Hieronder staat geïllustreerd hoe u de Help kunt vinden in de werkbalk:

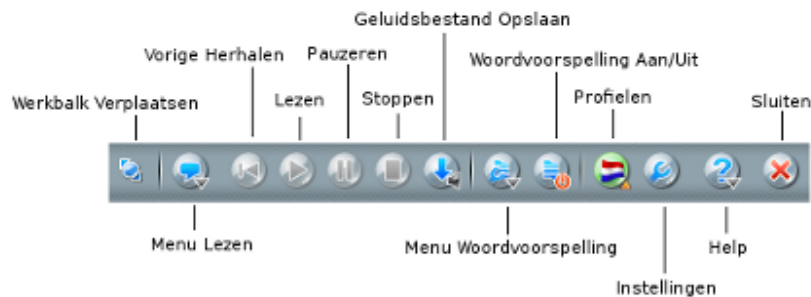
Daar vindt u zeer uitvoerige informatie over het gebruik van L2S.

Inhoudsopgave

Overzicht van L2S	4
Profielen.....	4
Functies voor lezen	5
Knoppen in de werkbalk.....	5
Lezen van Cursor	6
Lezen geselecteerde tekst	6
Lezen in PDF documenten	7
Markering	8
Het lezen van individuele woorden	8
Lezen van het klembord.....	9
Schermlezen	10
Stemmen en Talen.....	11
Lezen tijdens schrijven.....	11
Woordvoorspelling	12
De woordenlijst	12
Jokertekens	13
Alternatieve suggesties.....	14
Woordenboeken met technische termen.....	16
Instellingen	17

Overzicht van L2S

Standaard vindt u het programma in de map: Start - Alle programma's - Uitgeverij Visiria - L2S

Hierboven staat een illustratie van de werkbalk met het profiel NEDERLANDS.

In de werkbalk van **L2S** heeft u makkelijk toegang tot lezen en woordvoorspelling in Windows programma's. De werkbalk wordt standaard linksboven in uw scherm geplaatst en is te allen tijde toegankelijk vanuit de toepassing waarin u aan het werk bent, bijvoorbeeld een tekstverwerker, op het internet, in een e-mail programma, etc.

Profielen

In het [Profielmenu](#) kiest u het gewenste profiel. Het programma bevat standaard een aantal profielen. Het profiel NEDERLANDS is geschikt voor mensen met lees- en schrijfproblemen. De spraaksynthesestem die behoort bij het gekozen profiel zal automatisch zijn ingesteld - mits deze aanwezig is op de computer. U kunt stemmen aanschaffen bij uw leverancier van **L2S**.

U kunt het profiel NEDERLANDS MINI kiezen wanneer u minder en eenvoudiger functies beschikbaar wilt hebben in de werkbalk. Het profiel GEAVANCEERD geeft u meer functies in de werkbalk en een groter woordenboek.

L2S start altijd op met het laatst gebruikte profiel, oftewel het profiel dat actief was toen het programma de vorige keer werd afgesloten.

U kunt ook uw eigen profielen aanmaken voor **L2S**.

Functies voor lezen

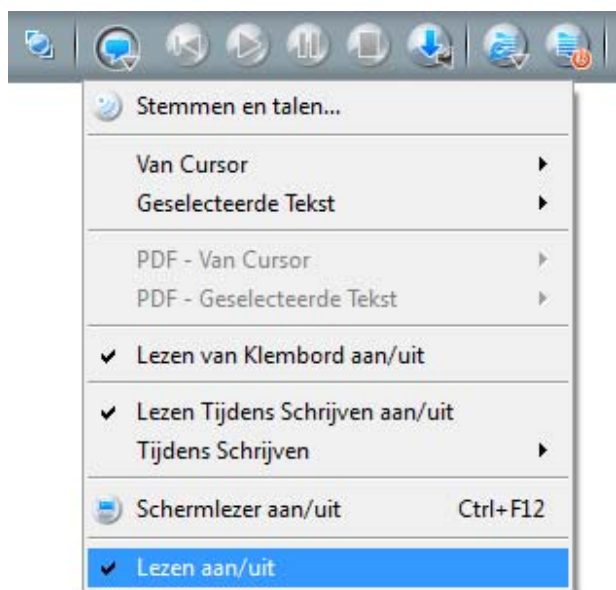
Knoppen in de werkbalk

De eerste knop aan de linkerkant opent het [Leesmenu](#).

De volgende knoppen zijn voor het [Herhalen](#), [Lezen](#), [Pauzeren](#) en [Stoppen](#) van het lezen. De laatste knop is voor een [Geluidsbestand Opslaan](#). U kunt ook gebruik maken van de functietoetsen bovenaan uw toetsenbord: [F6](#) voor [Herhalen](#), [F2](#) voor [Lezen](#), [F3](#) voor [Pauzeren](#) en [F4](#) voor [Stoppen](#).

De knop [Geluidsbestand Opslaan](#) zal de geselecteerde tekst opslaan als een geluidsbestand met de op dat moment gekozen stem. Selecteer de tekst en klik op de knop. Het geluidsbestand kan worden opgeslagen als een .wma, mp3 of .wav bestand.

Klik op de knop [Leesmenu](#) om de inhoud te tonen.

[Lezen aan/uit](#)

Deze optie moet zijn aangevinkt om het lezen mogelijk te maken.

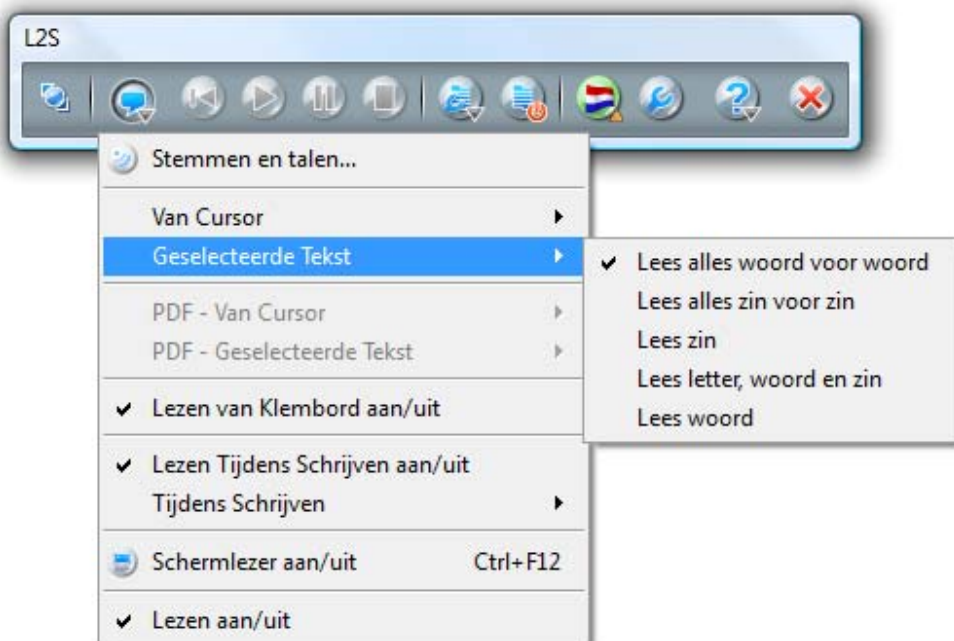
Lezen van Cursor

Zet de cursor ergens in een tekst. Klik op [Lezen](#) om de tekst na de cursor op te laten lezen.

Klik op de knop [Lezen](#) in de werkbalk.
U kunt ook de functietoets [F2](#) gebruiken.

Standaard zal alle tekst, vanaf de cursor, woord voor woord worden opgelezen. U kunt een andere strategie voor het lezen kiezen in het [Leesmenu](#) - [Van Cursor](#).

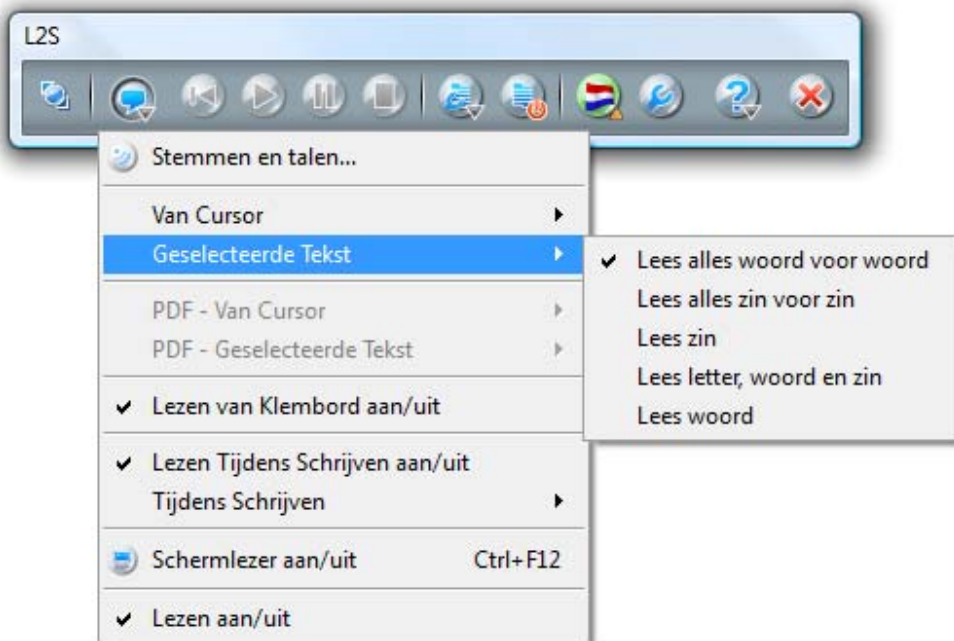
Lezen geselecteerde tekst

U kunt ook geselecteerde tekst laten oplezen. Dit is een strategie die geschikt is om te gebruiken voor op het internet. Selecteer een stuk tekst, klik op [Lezen](#) en de geselecteerde tekst zal worden opgelezen.

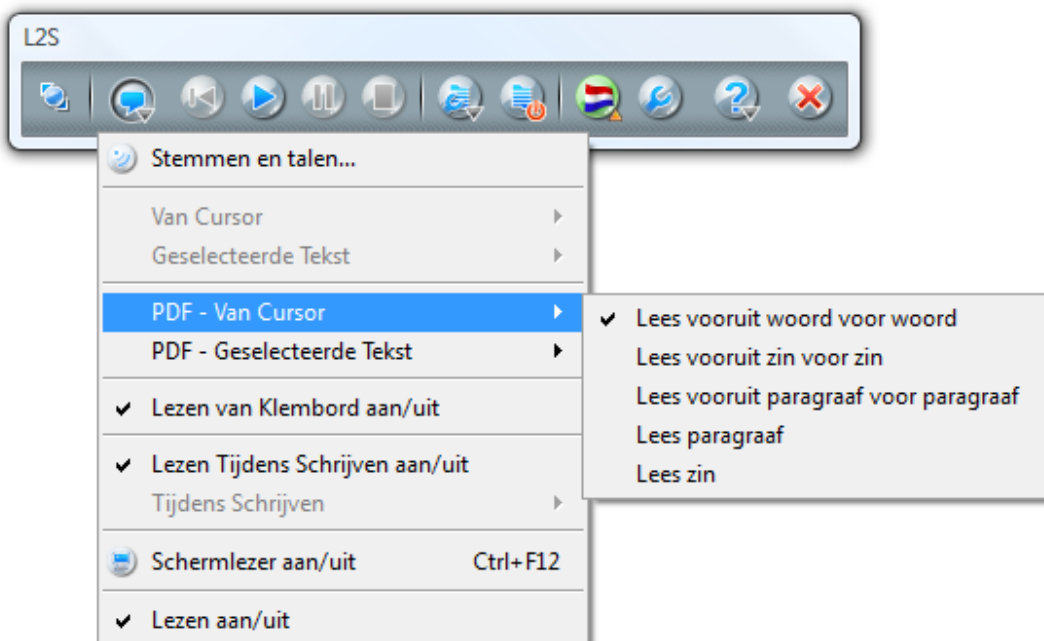

Klik op de knop [Lezen](#) in de werkbalk.
U kunt ook de functietoets [F2](#) gebruiken.

Standaard zal alle geselecteerde tekst, vanaf de cursor, woord voor woord worden opgelezen. U kunt een andere strategie voor het lezen kiezen het [Leesmenu](#) - [Geselecteerde Tekst](#).

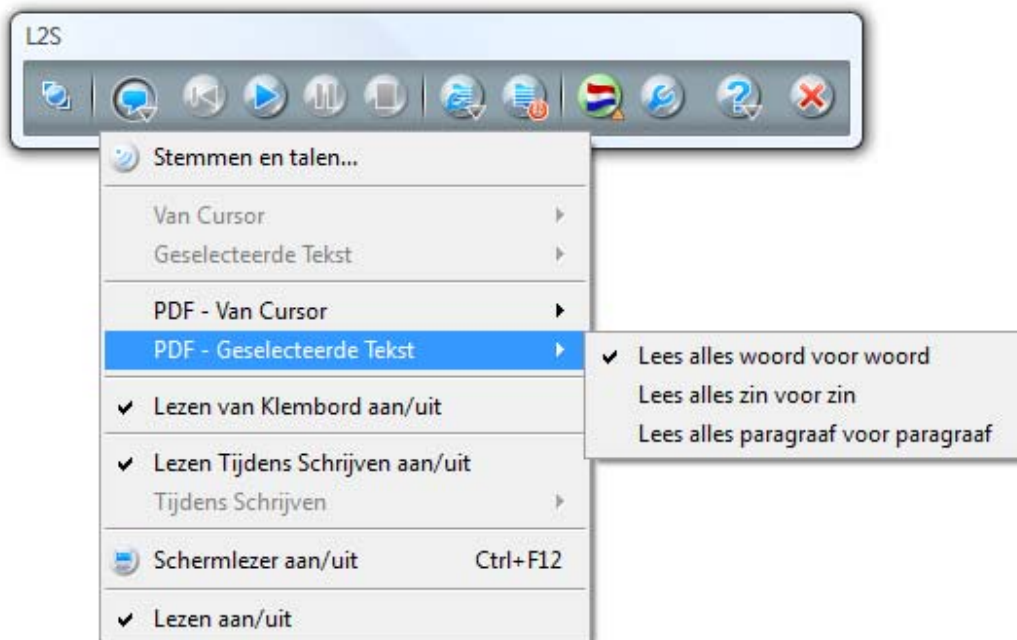

Lezen in PDF documenten

L2S kan ook lezen met markering in PDF documenten. De menu opties [PDF – Van Cursor](#) en [PDF – Geselecteerde Tekst](#) zijn actief wanneer u een PDF document heeft geopend.

Het lezen in PDF documenten zal standaard op dezelfde manier gebeuren als in andere soorten documenten. De gehele tekst wordt woord voor woord vooruit gelezen, vanaf de cursor.

Geselecteerde tekst wordt woord voor woord opgelezen.

U kunt een andere strategie kiezen in het menu. Gebruik de knoppen [Lezen](#), [Pauzeren](#) en [Stoppen](#) om het lezen te regelen - op dezelfde manier als bij de andere strategieën.

Markering

Het lezen met de knop [Lezen](#) en met markering is speciaal ontworpen voor *Word*, *Outlook*, *Outlook Express*, *Verkenner*, *WordPad*, *Kladblok* and *PDF documenten*, maar kan ook worden gebruikt in andere programma's en gewone Windows invoervelden.

Hetzelfde geldt voor lezen door dubbelklikken - behalve bij PDF-documenten.

In gevallen waar de bovengenoemde functies niet werken, kunt u gebruik maken van lezen van het klembord.

Het lezen van individuele woorden

U kunt woorden laten oplezen door dubbel te klikken op het woord. Als deze functie is uitgeschakeld kunt u deze weer inschakelen bij [Instellingen - Lezer](#).

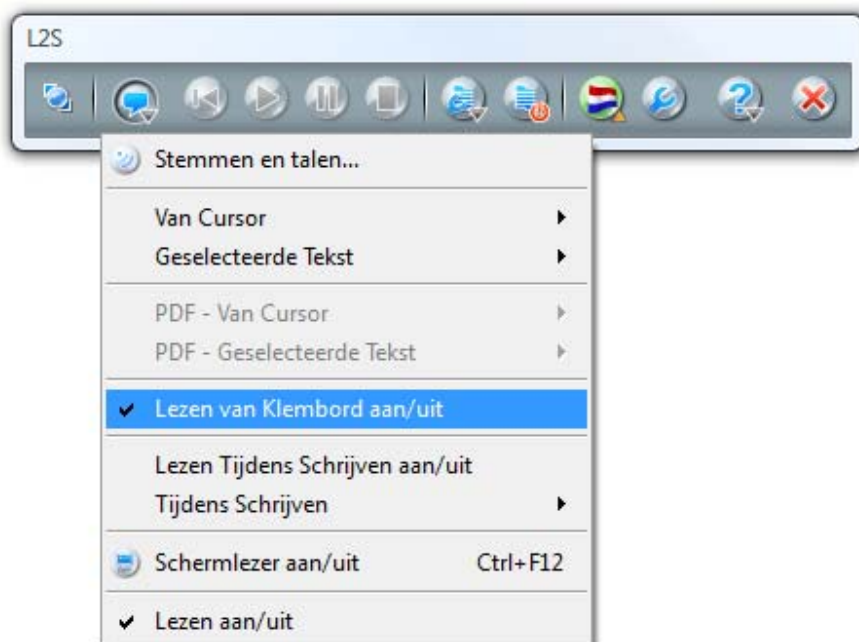

Plaats een vinkje bij [Lezen bij Dubbel Klikken](#).

Lezen van het klembord

U kunt gebruik maken van het klembord om tekst vanuit elk willekeurig Windows programma op te laten lezen - wanneer er in dat programma tekst geselecteerd en naar het klembord gekopieerd kan worden.

In het [Leesmenu](#) kunt u kiezen voor [Lezen van Klembord aan/uit](#).

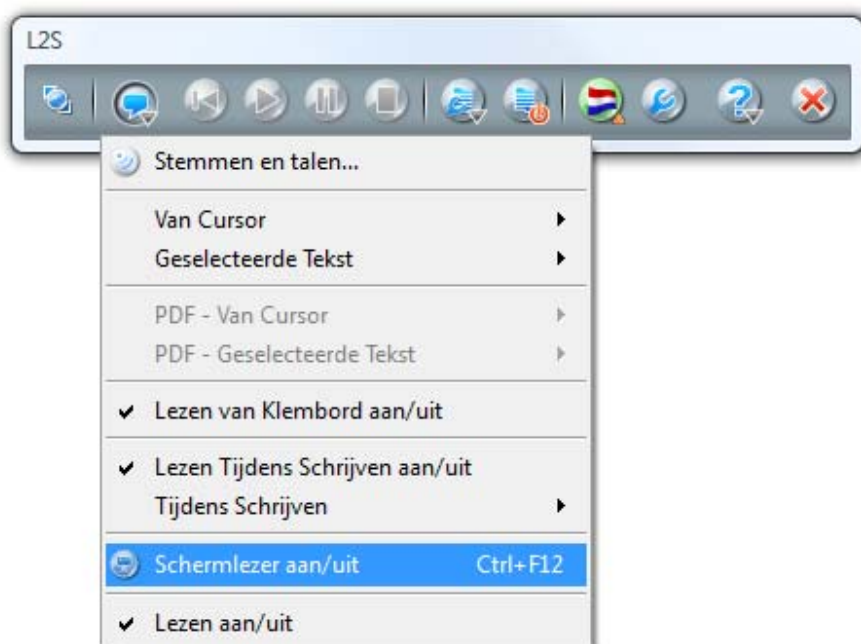
Selecteer de tekst om die op een van de volgende drie manieren op te laten lezen:

- door te drukken op Control + C (Kopiëren)
- door op de tekst op de rechter muisknop te klikken en te kiezen voor Kopiëren
- door in het menu Bewerken te klikken op Kopiëren

ScherMLEZEN

ScherMLEZEN is een extra ondersteuning bij het lezen. Wanneer u met de muis over een tekst op het scherm beweegt, zal deze worden opgelezen. Dit geldt ook voor menu's en knoppen. Er zullen ook teksten worden opgelezen wanneer u met de pijltjestoetsen of de TAB toets de cursor over het scherm beweegt.

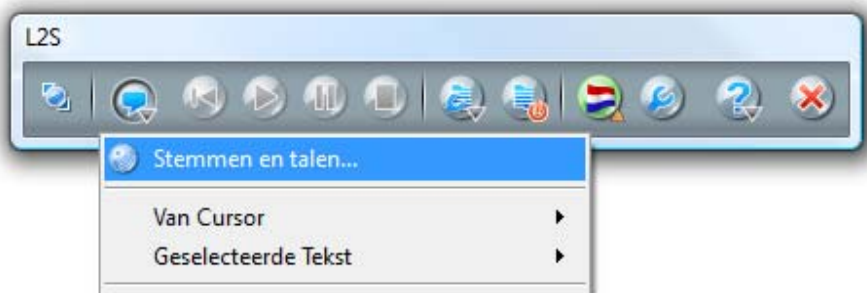
U kunt scherMLEZEN toepassen in menu's, schermen in Windows toepassingen, links op het internet, voor het laten oplezen van suggesties in de spellingchecker van uw tekstverwerker en nog veel meer.

U kunt de scherMLEZER snel in- en uitschakelen in het menu of door gebruik te maken van de sneltoets **Control + F12**.

Stemmen en Talen

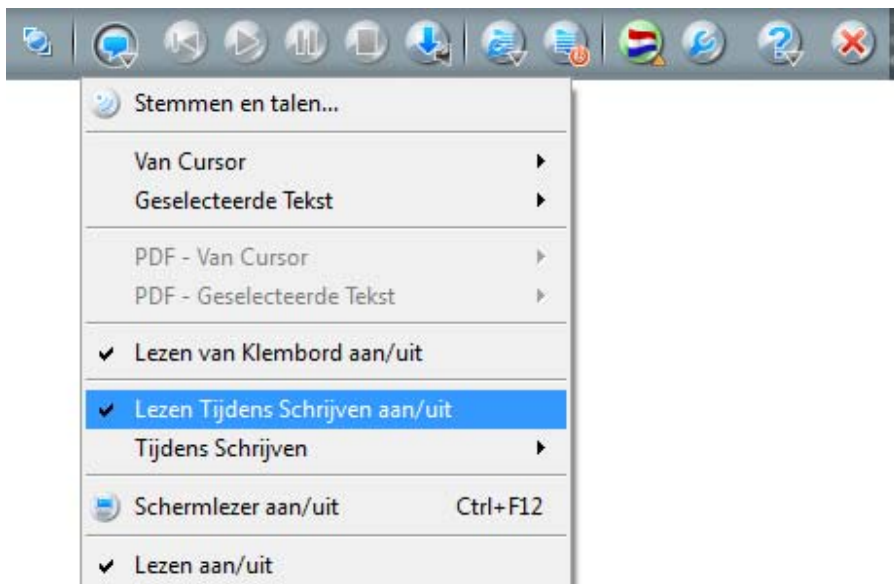
De beschikbare stemmen vindt u in het instellingenscherf [Stemmen en Talen](#). Hier kunt u een andere stem kiezen of de snelheid en het volume van de stem aan uw wensen aanpassen.

In de stemmenlijst kunt een andere stem kiezen voor het lezen in bijvoorbeeld Nederlands, Engels, Duits, Frans en Spaans – mits hiervoor geschikte stemmen aanwezig zijn op de computer.

Lezen tijden schrijven

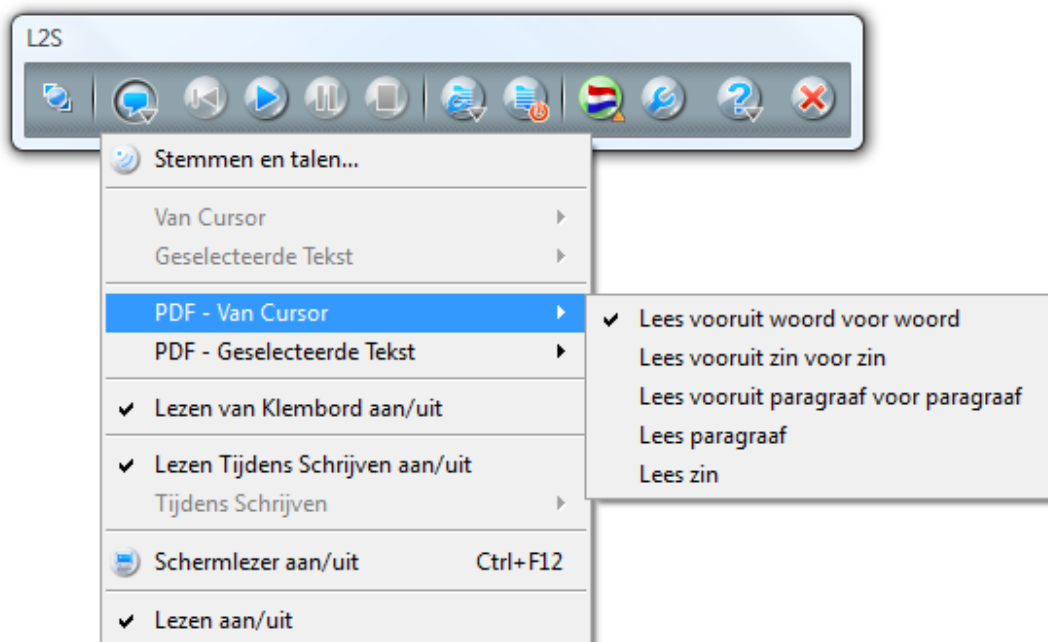
[Lezen tijdens schrijven](#) kan worden in- en uitgeschakeld in het [Leesmenu](#).

Open een document in uw tekstverwerker en begin met typen.

De individuele woorden zullen worden opgelezen zodra u op de spatiebalk heeft gedrukt. De gehele zin wordt opgelezen wanneer u een zin beëindigt. Dit is de standaard instelling van het programma.

U kunt ook andere strategieën kiezen in [Leesmenu](#) - [Lezen Tijdens Schrijven](#):

Lezen tijdens schrijven en de woordvoorspelling van **L2S** kunnen worden gebruikt in elk programma waarin tekst geschreven kan worden.

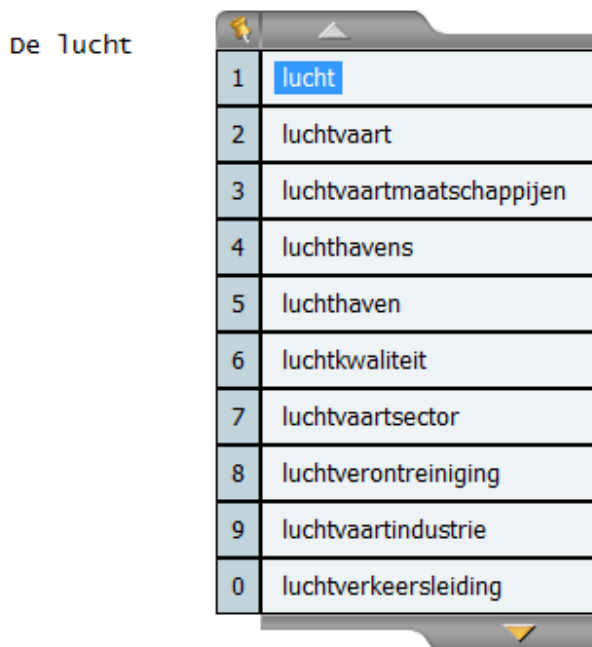
Meer informatie over het gebruiken en aanmaken van strategieën vindt u in de uitgebreide gebruikershandleiding.

Woordvoorspelling

De woordenlijst

 Wanneer woordvoorspelling is ingeschakeld, wordt de woordenlijst van **L2S** getoond op het scherm. Gebruik de knop [Woordvoorspelling aan/uit](#) in de werkbalk. U kunt deze functie ook kiezen in het menu van de Woordvoorspelling

Wanneer de woordvoorspelling is ingeschakeld, ziet u de woordenlijst op het scherm. Tijdens het typen in een document zult u op de context gebaseerde suggesties in de woordenlijst te zien krijgen.

U kunt meer suggesties bekijken door te klikken op de kleine pijltjes onder- en bovenaan de lijst.

Selecteer een woord uit de lijst door gebruik te maken van:

- de muis. U beluistert een woord in de lijst door er met de cursor op te gaan staan en voegt het in de tekst in door er met de linker muisknop op te klikken
- de sneltoets die links van het betreffende woord wordt getoond.

Standaard worden de numerieke toetsen 1, 2, 3... 0 gebruikt als sneltoetsen om woorden in de tekst te plaatsen vanuit de woordenlijst. Deze nummers worden links van de woorden getoond. Op een laptop kunt u deze nummers gebruiken door eerst te drukken op **Fn + Num Lock**. U kunt er ook voor kiezen om de sneltoetsen te veranderen. (Dit zal zeker nuttig/noodzakelijk zijn als u woorden gebruikt waarin een combinatie van letters en cijfers zit zoals bijv.: L2S of Sail2012.) De sneltoetsen voor de woordenlijst en andere functies van **L2S** kunnen worden gewijzigd in [Instellingen - Algemeen - Sneltoetsen](#).

Jokertekens

U kunt gebruik maken van jokertekens om woorden in de lijst te zoeken die u moeilijk vindt om te spellen.

U kunt het sterretje * gebruiken als vervanging voor een willekeurig aantal letters.

Bijvoorbeeld: wanneer u het woord 'belangrijkste' wilt schrijven, kunt u 'b*ste' typen. Woorden die aan deze combinatie van letters en jokertekens voldoen zullen nu verschijnen in de woordenlijst.

De b*ste|

The image shows a vertical list of word suggestions in a light blue box. The list is numbered 1 through 0 on the left side. The first suggestion, 'belangrijkste', is highlighted in blue. The other suggestions are: 'beste', 'belangstelling', 'besteding', 'bijeenkomsten', 'bewuste', 'blootstelling', 'burgemeester', 'belastingstelsels', and 'bestemming'.

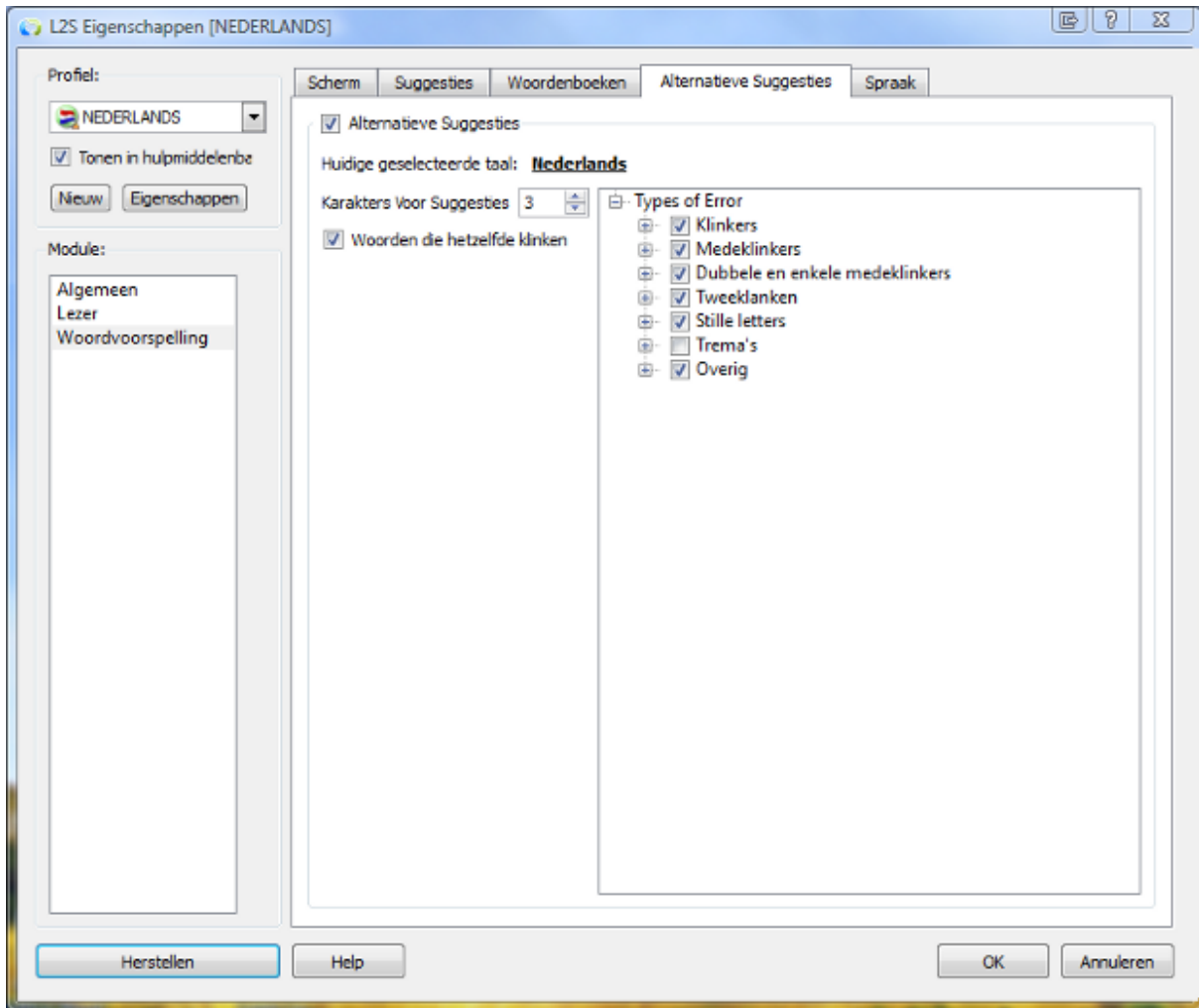
1	belangrijkste
2	beste
3	belangstelling
4	besteding
5	bijeenkomsten
6	bewuste
7	blootstelling
8	burgemeester
9	belastingstelsels
0	bestemming

Gebruik # (Shift + 3) om een woord te beëindigen. Bijvoorbeeld 'b*ste#' zal alleen woorden tonen die eindigen op 'ste'.

Gebruik _ (Shift + -) om een letter te vervangen. Gebruik dit teken meerdere keren om meerdere letters te vervangen. Probeer bijvoorbeeld eens wat de suggesties zullen worden in de woordenlijst bij het typen van 'l_ge' of 'l__ge'.

Alternatieve suggesties / Homofonen

L2S ondersteunt het schrijfproces door suggesties te doen die zijn gebaseerd op de context. Alternatieve suggesties geven u extra ondersteuning wanneer u problemen ondervindt bij het schrijven van het begin of de letters binnenin een woord. Dit is een goed hulpmiddel wanneer u problemen heeft met het leggen van het verband tussen klank en letter en ook wanneer u vaak een woord schrijft zoals het klinkt.

Standaard zijn de alternatieve suggesties niet ingeschakeld.

U kunt ze inschakelen in [Instellingen - Woordvoorspelling - Alternatieve Suggesties](#). Ook wanneer u een woord foutief spelt zal het nu verschijnen in de woordenlijst.

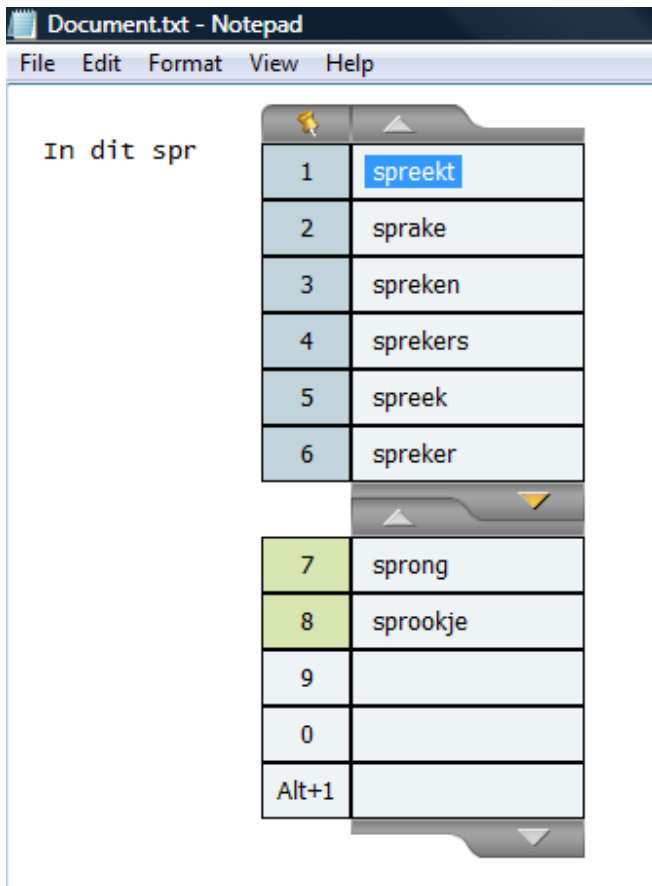
1	simpelweg
2	simpel
3	symbolisch
4	symptomatisch
5	symbool
6	symbolische
7	simpele
8	sympathie
9	symbolen
0	symptomen

Merk op dat u de alternatieve suggesties individueel in kunt stellen om in de behoeften van de leerling - of uzelf - te voorzien. Dit kan worden gedaan in [Instellingen - Woordvoorspelling - Alternatieve Suggesties](#).

Woordenboeken met technische termen

In **L2S** kunt u gebruik maken van woordenboeken met technische termen. Het is zelfs mogelijk om een aparte woordenlijst met technische termen onder de normale woordenlijst te plaatsen.

De woordenboeken met technische termen kunnen worden aangemaakt en geactiveerd in [Instellingen - Woordvoorspelling - Woordenboek](#).

Het aparte scherm voor de technische termen kan worden geactiveerd in [Instellingen](#) - [Woordvoorspelling](#) - [Scherm](#).

Instellingen

De knop [Instellingen](#) stelt u in staat om alle mogelijke opties in het programma te wijzigen.

U kunt op elk gewenst moment relevante hulp krijgen voor een deel van het instellingenscherm door te drukken op de knop [Help](#).

In de handleiding binnen het programma vindt u nog veel meer informatie over het gebruik van L2S. Met de informatie hierboven zult u echter al prima aan de slag kunnen!